

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/40/2017
Identifikačné číslo spisu: 4413010166
Dátum vydania rozhodnutia: 21.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4413010166.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného F. G. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. c/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 21. augusta 2017 v Bratislave dovolanie obvineného F. G. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Gancznera proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 16. apríla 2015, sp. zn. 4To/30/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného F. G. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 20. novembra 2014, č. k. 1T/45/2013-590, po opätovnom prejednaní veci z dôvodu zrušenia prvého rozsudku a vrátenia veci odvolacím súdom, uznal obvineného F. G. za vinného v bode 1/ zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. formou účasti, a to pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. a v bode 2/ z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenom čase, v období od júla 2009 do 18. augusta 2009, v Š., dal do prenájmu časť bytu č. 2 na Námestí T. č. X/X, G. D. a napriek tomu, že tento v byte vyrábala metamfetamín, mu toto naďalej umožnil,

2/ v presne nezistený deň koncom mesiaca jún 2009 až začiatok mesiaca júl 2009, v Š. a L. predával H. C. metamfetamín v rôznych dávkach, pričom metamfetamín je v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch zaradený do II. skupiny psychotropných látok, hoci bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 14. februára 2008, sp. zn. 1 T 224/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 14. februára 2008, uznaný vinným zo zločinu nedovolenej výroby omamných

a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom nad jeho správaním v trvaní 32 mesiacov so skúšobnou dobou na 2 roky, v ktorej skúšobnej dobe sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody 32 mesiacov v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd obvinenému za to uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 7 Tr. zák., úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.). Súčasne obvinenému uložil ochranný dohľad na 1 (jeden) rok (§ 76 ods. 1 Tr. zák., § 77 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák.).

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený odvolanie, na podklade ktorého Krajský súd v Nitre rozsudkom zo 16. apríla 2015, sp. zn. 4To/30/2015, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám tak, že obvinenému uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 4 Tr. zák.). Odvolací súd konštatoval správnosť zisteného skutkového stavu s určením miesta a času spáchania skutku v bode 2/ na základe výpovede svedka C., ako aj ustálenie výroku rozsudku v súlade s ustanovením § 163 ods. 3 Tr. por. Zároveň neakceptoval námietky obvineného k nezachovaniu lehoty na prípravu na hlavné pojednávanie, nakoľko lehota musí byť zachovaná iba pri príprave prvého hlavného pojednávania. Konanie obvineného bolo správne právne kvalifikované. Súd prvého stupňa sa však dopustil pochybenia pri ukladaní trestu, keďže prvý rozsudok okresného súdu z 13. februára 2014 bol zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obvineného, preto v novom konaní nemohlo dôjsť k zmene k horšiemu. V pôvodnom rozsudku bol obvinenému uložený trest s použitím ustanovenia § 38 ods. 2, ods. 8 Tr. zák., t. j. bez použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák., ktoré má vplyv na rozsah trestnej sadzby (zvýšenie hornej hranice o 1/3). Krajský súd preto zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obvinenému uložil trest bez aplikácie tzv. asperačnej zásady na dolnej hranici trestnej sadzby, pričom zistil splnenie podmienok uvedených v ustanovení § 48 ods. 4 Tr. zák. na zaradenie obvineného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Martina Gancznera, dovolanie, ktoré oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený predovšetkým namietol porušenie práva na obhajobu z dôvodu nedodržania 5-dňovej lehoty na prípravu na hlavné pojednávanie konané 20. novembra 2014, pričom nedal súhlas so skrátením lehoty. Predvolanie na hlavné pojednávanie prevzal 19. novembra 2014. Nakoľko sa hlavné pojednávanie konalo v rozpore s ustanovením § 247 ods. 1 Tr. por., výsluch svedka C. nebol vykonaný zákonným spôsobom. Súd pritom založil výrok o vine v bode 2/ na výpovedi uvedeného svedka, ktorá je v nesúlade s inými dôkazmi. Na odstránenie rozporov bola nevyhnutná konfrontácia medzi svedkom C. a svedkyňou M., ako aj ustanovenie znalca z odboru psychológie na zistenie, či svedok C. nemá sklony k skresľovaniu skutočností. Tieto obhajobou navrhnuté dôkazy súd nevykonával. V ďalšej časti obvinený namietol právnu kvalifikáciu skutku v bode 1/. Skutok nie je trestným činom pre nenaplnenie objektívnej a subjektívnej stránky. Zo zákonne vykonaných dôkazov nevyplýva, že mal úmyselne a vedome pomáhať G. D. pri výrobe pervitínu. Výpoveď obvineného z 28. júla 2011 bola napriek povinnej obhajobe uskutočnená bez obhajcu a obvinený bol ovplyvnený príslušníkom Policajného zboru, aby sa priznal a spravil dohodu o vine a treste. V súvislosti so skutkom pod bodom 1/ uviedol, že nebol vlastníkom bytu a na umožnenie bývania D. bol oprávnený jeho otec. Obvinený D. viackrát upozornil, aby v byte nevyrábal drogy. Obvinený sa na výrobe nepodieľal, pričom nemôže niesť zodpovednosť za

konanie D.. Maximálne by mohol byť zodpovedný za neoznámenie trestného činu. Vo vzťahu k výpovedi D. poukázal na jeho zaujatosť a negatívny vzťah k obvinenému, ktorého viní z odsúdenia. Snahou D. bolo potopenie obvineného, čo potvrdzuje svedok R.. Výpoveď D. pritom vyvrátili svedkyne N. a M.. Skutok pod bodom 2/ je ustálený iba výpoveďou svedka C., ostatní vypočutí svedkovia nepotvrdili, že by kupovali drogy od obvineného, u ktorého sa žiadne drogy ani nenašli. V konaní nebolo preukázané aké drogy, kde, kedy a ako mal obvinený predávať. V nadväznosti na to poukázal na judikáty, z ktorých vyplýva povinnosť dostatočného zistenia skutkového stavu veci a v prípade pochybností uplatnenia zásady in dubio pro reo. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku pod bodom 2/ namietol použitie ustanovenia § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., keďže v minulosti nebol odsúdený pre predaj alebo výrobu omamných a psychotropných látok. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 14. februára 2008, sp. zn. 1 T 224/2007 bol uznaný za vinného z kúpy marihuany, z ktorej časť užil a zvyšok prechovával. Pri skutkoch bola rozdielna objektívna stránka trestného činu, a to z dôvodu odlišného konania a následku. Krajský súd sa s touto skutočnosťou, ako aj s inými jeho námietkami, nevysporiadal, pričom k pochybeniu súdov došlo aj v súvislosti s porušením ustanovenia § 163 ods. 3 Tr. por. Dovolaciemu súdu preto navrhol, aby vyslovil, že uznesením (správne má byť rozsudkom - pozn. dovolacieho súdu) krajského súdu a rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon v neprospech obvineného, zároveň zrušil napadnuté rozhodnutia, ako i ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Okresnému súdu Nové Zámky prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol. Zároveň požiadal, aby bol prepustený na slobodu.

Súd prvého stupňa v súlade s § 376 Tr. por. zaslal dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Nové Zámky.

Okresná prokurátorka vo vyjadrení uviedla, že zásadným porušením práva na obhajobu je najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe. Ak obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu, hoci ho mal mať, je podmienka dovolania splnená vtedy, ak orgány činné v trestnom konaní alebo súd vykonávali úkony smerujúce k vydaniu meritórneho rozhodnutia. O obhajobou navrhovaných dôkazoch bolo rozhodnuté. Rovnako nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., pretože všetky dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. poukázala na viazanosť dovolacieho súdu skutkovým zistením súdov nižšieho stupňa. Skutok pod bodom 1/ nebolo možné kvalifikovať ako trestný čin neoznámenia trestného činu podľa § 340 Tr. zák. pre absenciu objektívnej stránky, ktorá vyžaduje, aby sa páchatel hodnoverne dozvedel, že iná osoba spáchala zločin, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej 10 rokov alebo niektorý z trestných činov korupcie a túto skutočnosť bezodkladne neoznámil príslušným orgánom. Účasť obvineného na trestnom čine bola preukázaná, a to vo forme účasti, keď jeho konanie spočívalo v poskytnutí bytu D.. Podľa názoru prokurátorky neboli dovolacie dôvody dané, preto dovolaciemu súdu navrhla dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Súd prvého stupňa zaslal vyjadrenie prokurátorky na vyjadrenie obvinenému a jeho obhajcovi, ktorí na prípis nereagovali.

Najvyšší súd ako súd dovolací následne skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Nitre ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným F. G. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Nové Zámky, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený namietal porušenie práva na obhajobu a z toho vyplývajúcu nezákonnosť dôkazov najmä z dôvodu nedodržania 5-dňovej lehoty na prípravu na hlavné pojednávanie, nevykonania navrhnutých dôkazov a absencie obhajcu pri výsluchu konanom 28. júla 2011 napriek povinnej obhajobe a z toho prameniace vykonanie dôkazov nezákonným spôsobom.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

V predmetnej trestnej veci bolo obvinenému vznesené obvinenie v bode 1/ pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. k § 172 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a v bode 2/ pre pokračovací zločin nedovolennej výroby omamných látok, psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. Konanie o zločine nepatrí medzi taxatívne vymenované dôvody povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 Tr. por., pričom k zmene právnej kvalifikácie, s ohľadom na doplnenie vyšetrovania o zabezpečenie rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo 14. februára 2008, sp. zn. 1 T 224/07, a posúdenia konania obvineného ako obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi sčasti formou účastníctva t. j. pomoci podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. c/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., sčasti podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., ktoré by zakladalo vznik povinnej obhajoby, došlo až 8. marca 2013 (č. l. 383). Dôvody povinnej obhajoby v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 písm. Tr. por. však nastali už skôr, a to nástupom obvineného do

výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 1 T 224/07, ktorý bol obvinenému nariadený z dôvodu spáchania iného trestného činu v skúšobnej dobe podmienenej odsúdenia. Obvinený nastúpil výkon trestu 4. novembra 2011, t. j. od tohto dňa nastal u obvineného dôvod povinnej obhajoby. Nie je preto v súlade so skutočnosťou tvrdenie obvineného, že už pri výsluchu konanom 29. júla 2011 mal byť prítomný obhajca. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že pri predmetnom výsluchu bolo obvinenému umožnené uplatnenie práva zvoliť si obhajcu, keď bol o svojom práve riadne poučený (č. l. 16). Obvinený si obhajcu nezvolil a do zápisnice o výsluchu výslovne uviedol, že si obhajcu nevolí (č. l. 17).

Vzhľadom na vznik povinnej obhajoby bol obvinenému následne opatrením Okresného súdu Nové Zámky z 26. januára 2012, sp. zn. 3 Tp 380/2012 ustanovený obhajca JUDr. Martin Ganczner (č. l. 14), ktorý obvineného zastupoval počas prípravného konania, konania pred súdom a v súčasnosti ho zastupuje aj v dovolacom konaní. Obhajca pristupoval k obhajobe obvineného aktívne, zúčastňoval sa výsluchov, ako aj hlavných pojednávaní, podával návrhy a opravné prostriedky, teda dohliadal na uplatňovanie práv obvineného. Orgány činné v trestnom konaní a súdy v tomto smere poskytli adekvátny priestor na realizáciu práva obvineného na obhajobu a tento priestor bol zo strany obhajoby využitý. Dovolací súd nezistil porušenie práv obvineného na obhajobu ani v období medzi vznikom povinnej obhajoby a ustanovením obhajcu, keďže v tomto čase nebol uskutočnený žiadny úkon.

Podľa § 247 ods. 1 veta prvá a druhá Tr. por. termín hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obžalovaný od doručenia predvolania, prokurátor a obhajca od upovedomenia mali lehotu aspoň päť pracovných dní. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom a tiež vtedy, ak obžalovaný odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Zmyslom predmetného ustanovenia je zabezpečiť reálnu možnosť prípravy obžalovaného, jeho obhajcu a prokurátora na hlavné pojednávanie, vytvoriť priestor na usporiadanie ich osobných a pracovných záležitostí, ako aj poskytnúť čas na zadováženie dôkazov, ktoré by chceli strany trestného konania na pojednávaní vykonať. Lehotu je pritom potrebné zachovať pri prvom hlavnom pojednávaní. V prípade odročenia hlavného pojednávania táto povinnosť nie je daná, nakoľko hlavné pojednávanie sa považuje za jeden úkon (pri odročení je úkon iba prerušený). Ak však odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, lehota na prípravu pred prvým hlavným pojednávaním musí byť opätovne zachovaná. Rovnaká povinnosť sa vyžaduje aj v prípade odročenia hlavného pojednávania na neurčito, ak sa zmenila procesná situácia (návrhy nových dôkazov, zmena právnej kvalifikácie). V tejto súvislosti je potrebné poukázať na judikatúru Českej republiky (R 42/2007, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3 Tdo 1230/2005), ktorá prijala rovnaký záver k predmetnej problematike.

V prejednávanej trestnej veci sa v pôvodnom konaní uskutočnilo 5 hlavných pojednávaní. Pri všetkých hlavných pojednávaníach bola u obvineného zachovaná 5-dňová lehota, keď okresný súd niekoľkokrát odročil pojednávanie s tým, že určil termín ďalšieho pojednávania v časovom horizonte minimálne 1 mesiaca. Obvinený vzal nové termíny na vedomie. Po zrušení prvého rozsudku odvolacím súdom určil okresný súd nový termín hlavného pojednávania na 11. septembra 2014. Obvinený prevzal predvolanie 22. augusta 2014 (č. l. 525). Aj v tomto prípade bola lehota zachovaná. Obvinený sa dostavil na predmetné pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu neúčasti svedka H. C. (odvolací súd nariadil jeho opakované vypočutie) odročené na 16. októbra 2014. Obvinený vzal nový termín pojednávania na vedomie. Dňa 15. októbra 2014, podanie doručené okresnému súdu 16. októbra 2014, požiadal obhajca obvineného o odročenie hlavného pojednávania z dôvodu práceneschopnosti obvineného (č. l. 547). Okresný súd žiadosti vyhovel a aj s ohľadom na práceneschopnosť prísediacej odročil pojednávanie na neurčito s tým, že si vyžiada vyjadrenie ošetrojúcej lekárky k zdravotnému stavu obvineného (č. l. 549). Ošetrojúca lekárka prípisom z 28. októbra 2014 súdu oznámila, že obvinený je od 28. októbra 2014 práceneschopný. Okresný súd následne 10. novembra 2014 vytýčil termín pojednávania na 20. novembra 2014. Obvinenému bola zásielka doručovaná 13. novembra 2014. Nakoľko nebol zastihnutý ani pri opakovanom pokuse o doručenie, zásielka sa 14. novembra 2014 uložila na pošte a obvinený si ju

prevzal 19. novembra 2014 (č. 1.563). Súčasne 19. novembra 2014 okresný súd požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru Šurany o predvedenie obvineného a doručenie predvolania na hlavné pojednávanie (č. 1. 564). Obvinený sa na hlavné pojednávanie dostavil s tým, že nesúhlasil s nezachovaním 5-dňovej lehoty. Predsedníčka senátu v nadväznosti na to konštatovala, že „...bola zachovaná zákonná lehota na prípravu hlavného pojednávania v zmysle § 247 odsek 1 Trestného poriadku a svoje konštatovanie aj odôvodnila skutočnosťami v zmysle ktorých po zrušení rozsudku odvolacím súdom a po vrátení veci súdu prvého stupňa súd predvolal obžalovaného na hlavné pojednávanie dňa 11.9.2014, ktoré predvolanie bolo obžalovanému doručené dňa 22.8.2014, HP bolo odročené pre neprítomnosť svedka H. C.. HP nariadené na deň 16.10.2014 bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti obžalovaného, ktoré ospravedlnenie bolo doručené súdu dňa 16.10.2014, t.j. HP bolo odročené z dôvodu § 277 TP, keď zákonná povinnosť zachovať lehotu na prípravu hlavného pojednávania už obžalovanému daná bola a pri odročení HP z dôvodu § 277 TP už takáto zákonná povinnosť súdu nie je daná.“ (č. 1. 568).

Vzhľadom na to, že obvinenému bola poskytnutá lehota na prípravu hlavného pojednávania, a to pojednávania, ktoré sa malo konať 11. septembra 2014 (o čom bol správne poučený súdom prvého stupňa), pričom v období medzi daným pojednávaním a namietaným pojednávaním nebol podaný žiadny návrh na vykonanie ďalšieho dokazovania, ani sa nezmenila právna kvalifikácia, súd nemal povinnosť poskytovať opätovnú zákonnú lehotu.

Keďže obvinený mal dostatočný časový priestor k príprave na výsluch svedka C. a povinná obhajoba pri výsluchu konanom 29. júla 2011 nebola daná, dovolací súd sa nestotožnil ani s názorom obvineného o nezákonnosti vykonaných dôkazov, ktorú obvinený odvádzal práve z porušenia obhajovacích práv. Oba dôkazy boli vykonané zákonne, a preto mohli byť podkladom pre rozhodnutie. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nebol naplnený.

Pokiaľ ide o obvineným namietané nevykonanie dôkazov (konfrontácia medzi svedkom C. a svedkyňou M., ustanovenie znalca z odboru psychológie), takúto námietku nemožno úspešne podať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú.

V nadväznosti na to je potrebné poukázať na skutočnosť, že okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom 20. novembra 2014 rozhodol o návrhu obvineného na doplnenie dokazovania s tým, že návrh na vykonanie konfrontácie svedka H. C. so svedkyňou M. a pribratie znalca z oblasti psychológie odmietol, pretože nepovažoval za potrebné posúdiť vierohodnosť svedka. Svedok C. vypovedal vo vzťahu ku kúpe drogy zhodne počas celého konania, pričom jednoznačne tvrdil, že obvinený mu drogy predával.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. taktiež nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Z uvedeného teda vyplýva, že pod porušenie práva na obhajobu nepatrí hodnotenie a rozsah vykonaného dokazovania súdmi nižšieho stupňa.

Zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a procesne (rozhodnutím súdu) podložené odmietnutie dôkazných návrhov obvineného teda nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Obvinený ďalej namietal nesprávnosť právnej kvalifikácie v skutku v bode 1/, keď mohol byť odsúdený len za neoznámenie trestného činu, použitie kvalifikovanej skutkovej podstaty v skutku v bode 2/ a nepreukázanie spáchania skutkov vykonaným dokazovaním, čím sa naplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V zmysle ustanovenia § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. a § 172 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi ako pomocník dopustí ten, kto poskytne inému pomoc, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine, na neoprávnenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora alebo na sprostredkovanie takej činnosti.

Objektom trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi je záujem na ochrane života a zdravia pred škodlivými účinkami omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, pričom páchatelom môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt). Objektívna stránka trestného činu spočíva okrem iného aj vo výrobe omamnej alebo psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora. Výrobou sa rozumie akékoľvek vyrobienie omamnej alebo psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora neoprávnenou osobou. Z hľadiska

subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Podľa § 15 Tr. zák. trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' a/ chcel spôsobom uvedeným v zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, alebo b/ vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený. Pomocníkom je ten, kto inému poskytol pomoc na spáchanie trestného činu. Pomoc pritom môže byť poskytovaná pred spáchaním trestného činu alebo pri jeho páchaní, fyzicky alebo psychicky (Trestný zákon uvádza formy pomoci iba demonštratívne). Pomoc ako jedna z foriem účasti sice nenaplnia objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu, ale činnosť pomocníka priamo prispieva k tomu, že došlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty daného trestného činu.

V zmysle ustanovenia § 340 ods. 1 Tr. zák. sa neoznámia trestného činu dopustí ten, kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal zločin, na ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej desať rokov, alebo niektorý z trestných činov korupcie uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti, a taký zločin alebo trestný čin neoznámia bez odkladu orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru, alebo namiesto toho, ak ide o vojaka, svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu, a ak ide o osobu vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Objektom trestného činu je záujem na potláčaní zločinnosti. Páchatel'om môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt) s výnimkou účastníka (§ 21 Tr. zák.) na trestnom čine, ktorého sa oznamovacia povinnosť týka. Na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu sa vyžaduje, aby sa páchatel' hodnoverne dozvedel, že iná osoba spáchala zločin s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov alebo niektorý z trestných činov korupcie a túto skutočnosť neoznámila. Povinnosť oznámenia vzniká, keď sa oznamovateľ dozvie o spáchaní trestného činu, pričom oznámenie treba vykonať ihneď, len čo to okolnosti dovoľujú. Oneskorené oznámenie zakladá trestnosť páchatel'a. Z hľadiska subjektívnej stránky ide o úmyselný trestný čin.

Dovolací súd pri posudzovaní naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný za vinného, vychádzal zo skutkových okolností ustálených súdmi nižšieho stupňa. Ako bolo uvedené vyššie, takto zistený skutkový stav nie je dovolací súd oprávnený skúmať a meniť.

Napriek tomu, že obvinený menil počas konania svoje výpovede, zo spisového materiálu vyplýva, že svedkovi G. D. umožnil bývať v predmetnom byte, pričom mal vedomosť, že svedok tam vyrába drogy. Na uvedené nemalo vplyv, že nájomcom bytu bol otec obvineného. Pre posúdenie skutku je relevantné, že práve obvinený sprístupnil svedkovi D. byt a dohodol s ním výšku nájomného. Svedok D. následne v byte vyrábal drogy, pričom obvinený mu vo výrobe nezabránil (oznámenie svedkovi, že si neželá, aby v byte vyrábal pervitín, nebolo dostatočné a pre posúdenie trestnej zodpovednosť obvineného irelevantné), naopak prijal drogy ako kompenzáciu za nájomné. V tejto časti obvinený zmenil výpoveď a na hlavnom pojednávaní priznal prevzatie drogy iba pre osobnú spotrebu. Rozpor oproti výpovedi z prípravného konania vysvetlil tým, že v čase skoršej výpovede, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná zákonným spôsobom, bol pod vplyvom návykových látok a jeho predchádzajúce tvrdenia neboli pravdivé. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na zápisnicu z predmetného výsluchu konaného 28. júla 2011, v ktorej obvinený výslovne uviedol, že sa cíti psychicky i fyzicky schopný výsluchu (č. l. 18).

Pokiaľ ide o námietky obvineného, že nenesie zodpovednosť za konanie svedka D., tieto nie sú relevantné. Obvinený mal vedomosť o činnosti svedka D. (z hľadiska zavinenia nie je rozhodujúce, či o jeho konaní tušil alebo mal priamu vedomosť, keďže na spáchanie trestného činu postačí aj nepriamy úmysel, t. j. vedel, že svojím konaním môže spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený), ktorej dostatočným spôsobom nezabránil a svedkovi naďalej umožňoval pokračovať v protiprávnej činnosti, t. j. konal s vedomím a bol uzrozumený s tým, že svedok D. by mohol naďalej využívať byt na páchanie trestnej činnosti. Medzi konaniami obvineného a svedka D. teda bol príčinný vzťah, ktorý v konečnom dôsledku znamenal porušenie zákona v podobe výroby pervitínu.

Dovolací súd sa stotožnil s ustálenou právnou kvalifikáciou, nakoľko prečinu neoznámenia trestného činu podľa § 340 Tr. zák. sa možno dopustiť až po dokončení trestného činu, ktorého spáchanie nebolo oznámené. Podľa spisového materiálu založeného v spise k prejednávanej trestnej veci svedok D. páchal trestnú činnosť od júla 2009 až do 18. augusta 2009, kedy bol zadržaný pracovníkmi kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru Nitra. Za to isté obdobie bol obvinený G. odsúdený za pomoc pri zločine nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi. K dokončeniu trestného činu teda v danom období nedošlo, pričom svedok D. mohol páchať trestnú činnosť len s príspevom obvineného, ktorý ho naďalej nechal bývať v predmetnom byte. Súčasne je potrebné zdôrazniť, že pomocník nemôže byť páchatelom prečinu neoznámenia trestného činu.

Obvinený taktiež namietal nesprávnosť právnej kvalifikácie vo vzťahu ku skutku v bode 2/ z dôvodu aplikovania kvalifikovanej skutkovej podstaty napriek tomu, že v minulosti nebol odsúdený pre predaj alebo výrobu omamných a psychotropných látok.

Podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. kto neoprávnene a/ vyrobí, b/ dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť, c/ kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo d/ prechováva po akúkoľvek dobu, omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Podľa § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a už bol za taký čin odsúdený.

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom zo 14. februára 2008, sp. zn. 1 T 224/07 schválil dohodu o vine a treste, uzatvorenú medzi prokurátorkou Okresnej prokuratúry Nové Zámky a obvineným F. G. dňa 18. decembra 2007, sp. zn. 1Pv 496/07. Obvinený bol uznaný za vinného zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

dňa 7. júna 2007 v obci T. kúpil od C. D. marihuanu za sumu 4 000,- Sk, z ktorej časť užil a zvyšok prechovával v červenom ruksaku v osobnom motorovom vozidle Fiat Tipo EČ: Z. XX-XX a kriminalisticko-expertíznym skúmaním bolo zistené, že sa jedná o rastliny rodu Cannabis o hmotnosti 8740 mg, ktoré množstvo zodpovedá 25-tim až 75-tim obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom rastliny rodu Cannabis sú zaradené v zmysle zákona číslo 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do I. skupiny omamných látok.

Pre posúdenie právnej kvalifikácie v prejednávanej trestnej veci je rozhodné, že okresný súd odsúdil obvineného za neoprávnenú kúpu a prechovávanie omamnej látky vo väčšom ako legálne definovanom množstve (10-násobok obvykle jednorazovej dávky) podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. a nie pre vlastnú potrebu (osobnú spotrebu) podľa § 171 Tr. zák. V zmysle ustanovenia § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. sa páchatel potrestá prísnejším trestom, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 a bol už za taký čin odsúdený. Trestný zákon nevyžaduje potrebu spáchania činu rovnakým konaním, za ktoré už bol páchatel odsúdený. Z obsahu odseku 2 § 172 Tr. zák. vyplýva, že páchatel musí opätovne spáchať čin uvedený v odseku 1, ktorý je však vyjadrený alternatívne, t. j. uvedený trestný čin možno spáchať viacerými spôsobmi. Páchatel sa tak môže dopustiť všetkých konaní vymenovaných v odseku 1, iba niektorých konaní, prípadne len jedného z nich. Totožnosť, resp. odlišnosť v objektívnych stránkach posudzovaných trestných činov nie je rozhodujúcim kritériom a nemá vplyv na ne/aplikáciu kvalifikovanej skutkovej podstaty. V prípade, že sa páchatel dopustí opätovne konania uvedeného v odseku 1 (ktorýmkoľvek spôsobom), bez ohľadu na spôsob predchádzajúceho konania, bude prichádzať do úvahy stíhanie aj za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Obsahom dovolania obvineného bolo taktiež rozsiahle posudzovanie výpovedí svedkov, vykonaných dôkazov a polemizovanie so závermi súdov. Takéto námietky, smerujúce k hodnoteniu dôkazov

spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvineného, svojim obsahom nenapĺňajú nielen dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného F. G. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por., a preto najvyšší súd jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Nad rámec rozhodnutia považuje dovolací súd za potrebné vytknúť súdom nižšieho stupňa formálny nedostatok pri predkladaní dovolania, ktorý však nemal vplyv na správnosť a zákonnosť rozhodnutia. Najvyššiemu súdu boli spolu s dovolaním predložené rovnopisy rozhodnutí súdov nižšieho stupňa, pričom na rovnopisoch rozsudkov odvolacieho súdu je nesprávne uvedená spisová značka 1T/45/2013, t. j. spisová značka súdu prvého stupňa a súčasne absentuje okrúhla pečiatka krajského súdu a podpis osoby zodpovednej za správnosť vyhotovenia. Originál rozhodnutia zažurnalizovaný v spise pritom obsahuje správnu spisovú značku 4To/30/2015 a podpis predsedníčky senátu spolu s okrúhlyou pečaťou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.